

קונטרס

כִּיבוּד אָב וְאִם

יגלה מעלת הזוכה לקים מצות כיבוד אב ואם, שהיא המצוה הגדולה והחמורה ביותר, ומי שמקיימה בשלמות, זוכה לאריכות ימים טובים, ומאיר עליו אור השכינה הקדושה בהארה ובזיו.

אשר כתב

כבוד קדשת הרב הצדיק מוה"רא"ש זצ"ל

בעל מחבר

ספר "שפת הנחל" - פרוש ובאר על כל הספר הקדוש והנורא "לקוטי מוה"ר", וספרי שו"ת "אשר בנחל", ועוד ספרים רבים ונכבדים, הבנויים ומקודים על-פי דברי רבינו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון, בוצינא קדישא עלאה, אדוננו מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס ע"י חסידי ברסלב עה"ק ירושלים תכמ"א

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים
To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloomingrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

קונטרס

כבוד אב ואם

.א.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, שמצוות "כבוד אב ואם" היא המצוה הגדולה ביותר. עד שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין לא.): בזמן שאדם מצער את אביו ואת אמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא: יפה עשיתי שלא דרתי ביניהם. כי יש שלשה שתפים באדם: אביו ואמו והקדוש-ברוך-הוא, כשאדם מכבד את הוריו — הקדוש-ברוך-הוא נמצא בו, כשאדם חס וחלילה, מקל במצוות "כבוד אב ואם" — מקלים בחייו, כי בורחת ממנו השכינה. אנו יודעים, שעוברים על בני-אדם בזה העולם כל-כף הרבה צרות ויסורים, כל-כף הרבה

עגמת נפש, בפרט שבני-אדם סובלים מילדיהם סבל רב מאד, ואין יודעים מה זה ועל מה זה, מה היה לי?! מדוע הולך לי כך?! אף שכחו שפשהו ילדים — ולזלו בהורים, כי מצות "כבוד אב ואם" היא החשובה והיקרה ביותר, האב והאם מסרו נפשם בעבור הילדים, מגיע להם לכל הפחות להשיב להם מה שהשקיעו בנו, ומה אנו רואים! טבע של אדם לזלזל בהוריו, אשר זהו עון חמור מאד, כי צריך להזהר מאד בכבוד אביו ואמו ובמוראם. איזהו מורא? לא יעמד במקומו המיוחד לו. אם האב עומד באיזה מקום בתפלה, או יושב במקום המיוחד לו בבית, אסור לעמד באותו מקום או לשבת במקום המיוחד לו, עד כדי כך אדם צריך שתהיה לו יראה מאבא. וכן אסור לסתור דבריו, אף שאתה יודע שהאב עשה טעות, אל תאמר בפרוש: שגית, אלא לומר: "אבא, אולי יהיה כך". או "מה אתה אומר, לגבי מה שראיתי דבר מענין בספר כך" וכו', אבל אף פעם אסור לסתור דברי אביו ואמו. ומה אנו רואים היום? שנתקנים בנו (תהלים קו, לה): "ויִתְעַרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מֵעֲשִׂיהֶם".

הערב־רב הכניסו גויים וגויות בין עם ישראל ומתערבים ביניהם ולומדים מעשיהם. גוי הוא רוצח, אצלו אין שׂיף "כבוד אב ואם", מזלזלים בהורים, אכל אנו עם ישראל, קבלנו את התורה בהר סיני, והקדוש־ברוך־הוא הזהירנו (שמות כ, יב): "כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה" וגו'. למה אנו רואים אנשים נפטרם בגיל צעיר, בר מינן? אנשים סובלים מחלות וחלאים רעים שלא תארו ושערו כלל? כי כל ענין "כבוד אב ואם" נעשה אצלם זול, מתחצפים כנגד ההורים, מדברים כל דבר אסור נגדם, רחמנא לצלן. אשר זהו עון חמור מאד, והקדוש־ברוך־הוא מאד מאד מקפיד על דבר זה, עד כדי כך, שחכמינו הקדושים אומרים (תנא דבי אליהו רבה, פרק כו): כל העולם כלו של הקדוש־ברוך־הוא, ואין הקדוש־ברוך־הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם. מכל המצוות, מכל הלמודים, מכל ההשגות, מכל היחודים, הקדוש־ברוך־הוא רוצה שאנחנו נכבד את ההורים; כשיהודי מכבד את אביו ואמו, בזה מגלה שיש לו יראת שמים.

לא-כן פִּשְׁמוֹלֵזוּל בָּהֶם, חס ושלום, מתחצף אליהם, סימן שאין לו יראת שמים. ועל-כן בני ובנותי היקרים! עלינו לשוב בתשובה, על כך שחטאנו בימי נעורינו, ולא כבדנו אב ואם וזלזלנו בהם, כפי שכל אחד ואחד יודע, איך זלזל בכבוד אביו ואמו. אבל עם קצת שכל ודעת וישוב הדעת, היינו למדים להעריך מה אבא ואמא עשו בשבילנו, מסרו נפשם, גופם וממונם בעבורינו; הן אמת שיש לכל בן ובת טענות על ההורים, שהם לא עשו כך או אחרת, אך אין מקום לטענות כלל וכלל, כי השתדלו בכל יכלתם לעזרכם, כמה לילות לא ישנו בעטייכם?! כמה ימים התרוצצו בשבילכם?! כמה עלבונות ובזיונות ושפיכות דמים סבלו בעבורכם?! וכיצד יכולים להתחצף אליהם?! איך יכולים להקל בכבודם, בשעה שכל-כך התיגעו וטרחו למענכם?! לזאת, בני ובנותי היקרים! עלינו לשוב בתשובה שלמה על כל חטאינו שחטאנו לפניו יתברך בכלליות, וכן לשוב בתשובה על אשר פגמנו בכבוד אב ואם, ונראה לתקן את זאת, להתחיל לכבד את ההורים;

כי צריכים לזכור, אשר האב והאם הם מלך ומלכה, וצריכים ליקרם ולכבדם, לפארם ולשמחם, לחזקם ולעודדם, עד כדי כף, שהבן מחיב להאכיל ולהשקות ולהלביש את האב והאם בסבר פנים יפות, ואף שזה בא בקשי רב, אף מדוע לא תזכרו, שבזה שאתם תכבדו את הוריהם, תזכו שגם ילדיכם יכבדו אתכם? ! כי במדה שאדם מודד בה מודדים לו' (מגלה יב:); כפי שאדם מתנהג עם הוריו, כן מתנהגים עמו. אם אתם מזלזלים בהוריהם, מדוע תרצו שילדיכם יכבדו אתכם? ! מדוע תצפו שילדיכם יעריכו וייקרו אתכם? ! ובשעה שהם מתחצפים אליכם, ופותחים פיהם בנבול ובקללה כלפיכם, השם ישמר, אל תכו אותם, אל תענישו אותם, אלא חזרו בתשובה שלמה והתעוררו; כי הכל בא מחמת עון כבוד אב ואם שזלזלתם בהם. ואם יש לכם אבא ואמא, שיהיו בריאים, ראו לתקן מעשיכם אשר קלקלתם, ראו למסר נפשכם פשוטו כמשמעו, ללכת לבקרם פעם בשבוע, חק ולא יעבר. אם גרים קרוב — צריכים לבקרם בכל יום, אבל אם גרים רחוק,

וְהָיוּ שְׂאֵתָם טְרוּדִים בְּפִרְנָסָה עַל הַמַּחֲיָה וְעַל
הַכִּלְכֵּלָה, וְעִסּוּקִים עִם יְלָדֵיכֶם וּמִשְׁפַּחְתְּכֶם, עַל-
כָּל-פָּנִים פַּעַם בְּשָׁבוּעַ תָּבוֹאוּ לְהוֹרִיכֶם, וּפַעַם בַּיּוֹם
תִּצְלַצְלוּ אֲלֵיהֶם לְדַרְשׁ בְּשִׁלּוּמָם, וְאַף שָׁזָה קִשָּׁה
מְאֹד, אֲבָל זֶהוּ רַק קִשֵּׁי הַיָּצָר, שֶׁמִּקְשָׁה עֲלֵיכֶם,
מִסִּית אֶתְכֶם לֹמֵר: "אֵין לִי פָּנָי לְהִתְקַשֵּׁר
לְהוֹרִים" וְכוּ'. לֹא וְלֹא! כְּפִי שֶׁתִּתְנַהֲגוּ עִם הוֹרֵיכֶם,
כֵּן יִתְנַהֲגוּ הַיְלָדִים אֶתְכֶם. וְעֲלֵיכֶם לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה,
בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, עַל פָּגַם "כְּבוֹד אָב וָאִם",
שֶׁהוּא חֲמוּר עַד מְאֹד. עַד שֶׁחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים
אוֹמְרִים (יְרוּשְׁלָמִי פָּאָה א): גְּדוּל "כְּבוֹד אָב וָאִם",
שֶׁהַעֲדִיפוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹתֵר מִכְּבוֹדוֹ,
שֶׁבְּכְבוֹד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נֹאמֵר (מִשְׁלֵי ג, ט):
"כְּבוֹד אֶת הַיְוָי"ה מִהוֹנֵךְ", אִם יֵשׁ לְךָ — אֶתָּה חַיֵּב,
וְאִם לֹאוּ — אֶתָּה פְּטוּר. אֲבָל בְּכְבוֹד אָב וָאִם
נֹאמֵר (שְׁמוֹת כ, יב): "כְּבוֹד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ"
וְאִפְלוּ אֶתָּה מִחֲזוֹר עַל הַפְּתָחִים. כִּי בְּכְבוֹד הוֹרִים
צָרִיכִים הֵבֵן וְהִבַּת לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁם. וְהִתְנָא אוֹמֵר
(אֲבוֹת ה, כו): לְפֹהַם צַעֲרָא — אֲגֵרָא; כְּפִי הַצַּעֲר
— הַשְּׂכָר; בְּוֵדָאֵי קִשָּׁה מְאֹד לְקַיָּים מְצוּהַ זֹו, בְּפִרְט

כְּשֶׁהוֹרִים לֵעֵת זְקֵנְתָם, וְשׂוֹאֲלִים אוֹתָהּ שְׂאֵלָה פֶּעַם, פְּעָמִים, עֶשֶׂר, עֶשְׂרִים וְכוּ', צְרִיכִים סְבָלָנוֹת רַבָּה, לְעֵנּוֹתָם בְּנַחַת, כְּאִלּוּ שָׁמְעוּ אֶת הַשְּׂאֵלָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, וְלֹא לְדַבֵּר בְּעִזּוֹת וּבְתַקִּיפוֹת כְּנֻגָדָם, וְלוֹמַר: "כָּבֹד שְׁמַעְתִּי וּדְבַרְתִּי וְכוּ' וְכוּ'"; כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִזְהַר עַד מְאֹד בְּמַצּוֹת "כְּבוֹד אָב וְאִם", וּכְשֶׁזֹּכֶה לְכַבֵּד, אֲזִי הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ. עַל-כֵּן, בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר בִּיכָלְתֶּכֶם, לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, לַעֲזֹר לְאָב וְלְאִם, לְכַבֵּדָם וּלְיַקְרָם, וּבְזָה תִזְכּוּ שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשָּׂרָה בֵּינֵיכֶם.

ב.

בְּנֵי וּבָנוֹתֵי הַיְקָרִים! הִיִּסוּד בְּחִנוּף תּוֹרְנֵי — לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים לְכְבוֹד אָב וְאִם; כִּי כְּשֶׁהַיְלָדִים מְכַבְּדִים אֶת הוֹרֵיהֶם, אֲזִי נִכְנָסוֹת בָּהֶם מְדוֹת טוֹבוֹת, יִרְאֵת שָׁמַיִם, אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַפְכָּת בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עַל הַבֵּן וְהַבַּת לִידַע, שְׂצְרִיכִים לְפַחַד מֵהוֹרִים, לֹא מִפְּנֵי שֶׁהֵם יְכוּלִים לְהַכּוֹת עַל מַעֲשֵׂה רַע וְכוּ', אֲלָא מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

צוה: "כבוד את אביך ואת אמך". ובכלל אין מבים ילדים בשם ה'חנוך'; כי עליכם לדעת, בני ובנותי היקרים! להכות ילדים זה בא רק מחמת עצבים, ואין פועלים כלום על-ידי הפאה, רק מעצבנים אותם יותר, והם מתחצפים יותר. העקר בחנוך זהו רק הדברות והסברה, ורק כך יכולים לפעל אצלם. אבל אין עוד דבר משפיע ומחנך כדגמא אישית. אם רוצים לחנך הילדים לכבוד הורים, יש להראותם דגמא אישית. לא יתכן שאתם, בני ובנותי היקרים, תדברו על הוריהם מאחורי גבם, תתלווצו מהם, רחמנא לצלן, ואחר-כך תרצו שילדיכם יכבדו אתכם, ולא ידברו עליכם, הלא הם ראו אצלכם את הדבר, אזי מחקים את מעשיכם, ואוי לו לחקוי זה! כי ילדיכם יכולים לחקות טוב יותר מכם. ולכן עליכם לדעת, כי אתם סובלים מילדיכם, מחמת שאינכם מתחנכים את עצמכם לכבוד את ההורים שלכם. עליכם לזכור, שכבוד אב ואם, אפלו גוי מבין, כי כך אומרים חכמינו הקדושים (קדושין לא.): בשעה שאמר הקדוש-ברוך-הוא: "אנכי הו' ה' אלקיך" וגו', "לא יהיה

לך אלהים אחרים על פני" וגו', אמרו אמות
 העולם; לכבוד עצמו הוא דורש. כִּי־נֶן שָׁאֵמַר "כִּבֹּד
 אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ", חֲזָרוּ וְהוֹדוּ [וְאָמְרוּ,
 שְׁלֹטוֹבְתָנוּ הוּא דוֹרְשׁ]. אִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְגַלֵּה 'אֲנִי הוֹי' הַאֲלֹקִיךָ, אֲנִי אֱלֹקִים, 'לֹא יִהְיֶה
 אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פְּנֵי', הוּא אוֹמֵר אֶת זֹאת
 לְטוֹבְתָנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ נִכְנִיס בְּעֲצָמָנוּ אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם
 מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּל־ל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֹקוֹת,
 וְאֱלֹקוֹת זֶה הַכֹּל. וְאִם נִחְדָּיר בְּנוּ גִלּוּי אֱלֹקוֹת, וְלֹא
 נִרְצָה שׁוֹם דְּבָר רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי
 נִכְבֵּד אֶת הָאָב וְהָאֵם מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂפָךְ רְצָה.
 וְאִף שְׂזֶה בָּא בְּקִשְׁי רַב, כִּי יֵשׁ אָבָא שֶׁהוּא אִישׁ
 קָשָׁה, אוֹ אִמָּא קָשָׁת רִיחַ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת חִיָּבִים
 לְבַדְּחָם וּלְשִׂמְחָם, לְיִקְרָם וּלְכַבְּדָם בְּכֹל מְחִיר,
 לְדַבֵּר עַל לִבָּם, לְדוֹנָם לְכַף זְכוּת, מָה אַתֶּם יוֹדְעִים
 מָה עֲבָרוּ בְּחַיֵּיהֶם?! לְעֵתִים אֶחָד הַהוֹרִים עוֹבֵר
 אִיזוֹ טְרָאוּמָה, שְׂאִף אֶחָד לֹא יִתְנַסֶּה בְּנִסְיוֹן זֶה,
 אִמָּא אֲבָדָה בֶּן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, זֶהוּ כְּמוֹ שְׂפִלוּנִי
 אֲבָד עֵין וְאִינוּ רוּאָה, הוּא יוֹצֵא מִדְּעֵתוֹ לְגַמְרִי, כֵּן
 אִם שְׂאֲבָדָה אֶת בְּנָה, זֶהוּ צַעַר נוֹרָא וְאִים, שְׂלֹא

נבוא לידי גסיון זה, על-כן אף אם היא תקפנית, יש לשמע ולשמע ולשמע את דבריה, ולאמרה: "את צודקת", לתת לה את הצדק, להרכין ראש, ואחר-כך כשאתם הולכים לביתכם, למשפחתכם, אפשר לעשות את הנדרש, אבל בפניה, אף פעם אסור לשחק, ולזלזל ולהתמרד נגדה. ואין שיך לומר שאינכם יכולים לעמד בגסיון — זהו חלק מהחיים. גם לכם יכול לקרות דבר כזה, בר מינן, אז תתחילו להשתנות לגמרי, ותתחילו להבינה; כי את ההורים יש לכבד בכל מחיר אף שזה קשה מאוד, כי אף פעם אי אפשר לדעת מה עבר עליהם; כמה קשה עבד האב, כמה נצלו אותו והשפילוהו, על-כן הוא עצבני עתה, כמה ימים ולילות לא ישן מחמת רבוי עבודה? ! כמה עלבונות ספג? ! כמה צחוק עשו ממנו ולעגו לו, כמה עול עשו לו? ! כמה גנבות וגזלות עשקו ממנו את כספו שעמל ויגע עליו ביגיע כפיים? ! אזי פלא שהוא עצבני? ! כמה עלבונות ושפיכות דמים סבלה האמא מכל הכוונים: מהמשפחה, מהבעל, מהשכנים, מהילדים, צער עבור, צער לדה, צער גדול, או

שאר צרות, השם ישמר ויִצִיל, אֲזִי פֶּלֶא שֶׁהִיא רגִזְנִית וְכַעֲסָנִית! בְּנֵי וּבָנוּתֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְדוֹן אֶת הַהוֹרִים לְכַף זְכוּת, אִם הֵם עֲצָבָנִיִּים, רְאוּ לְחֻזְקָם, לְעוֹדֵדָם וּלְשִׁמְחָם, אֲשֶׁר זֶה הַמְצָוָה הַגְּדוּלָה בְּיוֹתֵר. אִם הֵייתֶם יוֹדְעִים אֶת גְּדֻלַּת הַמְצָוָה שְׁאַתֶּם עוֹשִׂים בְּכַבְדְּכֶם אָבִיכֶם וְאִמְכֶם, לֹא הִיָּה חֶסֶר יוֹם מִבְּלֵי שֶׁתְּצַלְצְלוּ אֲלֵיהֶם לְשִׂאָלָם לְשִׁלוּמָם, אֲפִלּוּ דְקוֹת סְפוּרוֹת: "אָבָא, מַה שְׁלוּמְךָ?" "אָמָא, אֵיךְ אַתְּ מְרַגֵּשָׁה?" וְאִם הֵם צָרִיכִים מִשְׁהוּ, הֵייתֶם רְצִיִּים תַּכְּף־וּמְדִד וּמְבִיאִים לָהֶם. וְכֵן מוֹבָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (ח"א קמו:): מְדוּעַ עִם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים? פִּי יַעֲקֹב אָבִינוּ לֹא הָיָה בְּבֵית, וְלָכֵן לֹא הָיָה יְכוּל לְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו, וְעָשׂוּ הֶרֶשֶׁע הָיָה בְּבֵית, עַל-פֶּן הָיָה יְכוּל לְכַבֵּד אֶת הוֹרָיו. לְזֹאת אָנוּ סוֹבְלִים הַיּוֹם. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סה, סִימָן טז): אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, כָּל יָמֵי הַיִּתְיָ מְשַׁמֵּשׁ אֶת אָבָא, וְלֹא שְׁמַשְׁתִּי אוֹתוֹ אַחַד מִמָּאָה שְׁשַׁמֵּשׁ עָשׂוּ אֶת אָבִיו. עָשׂוּ בְּשַׁעָה שְׁהָיָה מְשַׁמֵּשׁ אֶת אָבִיו, לֹא הָיָה מְשַׁמֵּשׁוֹ אֲלָא בְּבִגְדֵי מַלְכוּת, הָיוּ לוֹ בְּגָדִים מִיַּחָדִים, מִלְּבוּשֵׁי כְבוֹד.

והזכות הזו עומדת להם עד היום. ואנחנו סובלים רק מחמת שיעקב לא היה יכול לקיים מצות כבוד אב ואם. לזאת, בני ובנותי היקרים! עלינו למסור נפשנו להתחיל לכבד את הורינו במסירות נפש הכי גדולה, ובזה שנכבדם, הילדים ירפשו דגמא חיה מאתנו, וזהו החנוף הטוב ביותר. מה אנו רואים היום? דור הפקר, דור שהבנים והבנות בועטים בהוריהם, לועגים להם רחמנא לישזבן, בן קם באביו, בת קמה באמה (סנהדרין צו.), ואם מנסים ההורים להעיר, הילדים מתמרדים וכו' וכו'. ואם לא די בזה, הערב רב פתחו קו, בו יכולים הילדים להתלונן על הוריהם. שמו שמים, לאיזה דרדור נדרדורנו. היכן "כבוד אב ואם"?! ובאמת הכל בא מחמת שאנו איננו מכבדים את הורינו, ומזלזלים בהם. ולכן מסרו כחות השמאה לאמות העולם ולערב-רב, שיחנכו את הילדים להתחצף נגד ההורים, ואוי להורים שיהינו לצעק על הילדים. פל-כף נדרדר העולם עכשו, עד שבזים לאב ולאם, ונותנים צדק לילדים. לזאת עלינו לשוב בתשובה שלמה על כל אשר עשינו עד עתה,

שצערנו אנחנו את הורינו, ונבקש מהם סליחה, ונתקן כל אשר יכולים לתקן. הן אמת שעברו שנים רבות מאז שפגמנו בפגם "כבוד אב ואם", אך עלינו ללכת עתה אליהם ולבקש סליחתם, ולעזרם במה שהם צריכים, אפלו עד כדי מסירות נפש, אך שזה בא קשה מאד, עם כל זאת צריכים לשוב בתשובה, כי הנה יום הדין הגדול והנורא בא, ובאילו פנים נבוא לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ולבקשו: "אבא שבשמים, תרחם עלי, תן לי חיים". "אבא שבשמים, תן לי בריאות". בשעה שזולנו בכבוד אב ואם, והקדוש-ברוך-הוא אומר: "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיה". כיצד, אם-כן, נבוא לבקש ממנו יתברך אריכות ימים ובריאות, בשעה שזולנו בכבוד אב ואם?! וכיצד נבוא בטענות על ילדינו, שאינם מחנכים ומסתובבים בחוצות, לא במקומות שרצינו שיהיו, ומתערבים בחברה רעה?! לזאת, בני ובנותי היקרים! הבה תהווי דגמא תיה לילדיכם. ואם תלכו עתה, ותכבדו את הוריים, תעזרו להם, תשמעו באנחותיהם, תאזינו

למכאובם, ותשתדלו לעזרם בכל יכלתכם, אף פעם
 לא תדברו מלה נגד כבודם, ואזי תהיו בטוחים,
 שגם ילדיכם יעזרו לכם ויכבדוכם, ותזכו לרב נחת
 מהם. אך כל זה תלוי, בני ובנותי היקרים, רק
 בכם; אם אתם רוצים ילדים מחנכים, ילדים
 שיקבלו חנוף טוב, חנוף של אהבה, חנוף של
 יראת שמים, לפחד מהקדוש-ברוך-הוא, חנוף של
 אמונה ברורה ומזככת, עליכם להראותם דגמא
 חיה, שגם אתם אוהבים את הורייכם, שגם אתם
 מפתדים מהם. כי סוף כל סוף אלו הם ההורים,
 ואסור לדבר נגדם, אם ההורים אמרו דבר, הרי זה
 צריך להיות קדוש. אמת, לא עשיתם כזאת עד
 עתה, אבל אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה,
 ואם תשובו עתה בתשובה על פגם "כבוד אב
 ואם", הקדוש-ברוך-הוא יקבלכם. ועקר החזרה
 בתשובה — שתשנו את מעשיכם הרעים, אם עד
 כה זלזלתם בהורים, התחילו לכבדם וללקרם, ואז
 תראו אילו ילדים מצלחים ונפלאים יהיו לכם. כי
 הילדים מחקים את התנהגות ההורים, אם הם
 רואים שההורים מוסרים נפשם בעבור הוריהם, גם

הם מוסרים נפשם בעבור ההורים, וזה נחקק
 בטבעם ובלבם. לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו
 למסר נפשכם על מצות "כבוד אב ואם", ואף
 שאני יודע שתדבר זה בא לכם בקשי רב, אף-על-
 פי-כן אני מאד מבקשכם, שתישבו דעתכם כרגע
 ביניכם לבין עצמכם, ותחשבו היטב כמה ימים
 ושנים צערתם את ההורים, עשיתם מהם שחוק
 וליצנות, נבלתם פיכם נגדם, קללתם אותם, רחמנא
 לצלן, שזהו לאו חמור עד כדי כף, שהמקלל אביו
 ואמו, אפלו לאחר מיתתם חייב סקילה. ואומרים
 חכמינו הקדושים (קדושין לא:): מכבודו בחייו
 מכבודו במותו. "כבוד אב ואם" שיהו בודאי בחיים
 חיותם, שיהיו בריאים, אשר יש לכבדם בכל עת.
 ואף כשנסתלקו, גם-כן שיהו "כבוד אב ואם".
 ומוכא בזהר הקדוש (זהר חדש רות): כשהבן נכנס
 לבית-הכנסת ואומר קדיש על אביו או אמו, איזה
 נחת רוח יש להוריו בשמים; כשהאשה הולכת
 בכסוי ראש ובצניעות, אוכלת רק בשר, איזה נחת
 רוח עושה להורים בעולם העליון. פי למעלה
 ההורים שמחים כשילדיהם פה למטה בזה העולם

הולכים בדרך הישר, בדרך האמונה, בדרך התורה. איזו שמחה יש להם בכל העולמות, פשהבן או הבת בזה העולם משתדלים לתת צדקה לעלוי נשמתם, אשר מליוני נשמות מקנאים בהם, ואומרים: "אשריכם ואשרי חלקכם, שהשאתם בזה העולם בן או בת, הנותנים צדקה לעלוי נשמתכם". זהו הכבוד אב ואם הגדול ביותר. על-כן אם פגמו בכבודם, יש לעשות בזה העולם פעולות לטובת נשמתם. ואין עוד דבר גדול לעשות בעבורם יותר מצדקה וחסד, שנותנים צדקה לבית-הכנסת, לנצרכים ולנזקקים וכו', ויהיה שמם הולך תמיד וחקוק לנצח, לדורי דורות. על-כן אם פגמתם בכבוד הורייכם, ונסתלקו פְּכָר מִזֶּה הָעוֹלָם, עקר תקונכם — שתשובו בתשובה שלמה, ותתחילו לקיים מצוות, ועל כל מצוה תאמרו, שזוהי זכות לאבא וזכות לאמא. ובזה תתקנו את אשר קלקלתם. ואם הורייכם חיים, עד מאה ועשרים, שיזכו לאריכות ימים ושנים טובות, עליכם להזהר מאד בכבודם, ואם הקלתם בהם ולא כבדתם אותם כראוי, שובו בתשובה שלמה

על כף, ולא תהיו תמהים ומצטערים אחר-כך, למה
 ילדינו גדלים ילדי פרא, ואין לנו נחת מהם?!
 ותאכלו את הלב שאין לכם הצלחה עמהם, בשעה
 שאתם מקלים בכבוד הוריהם. אף בזה שתזוהרו
 במצוה יקרה זו, תזכו לחנוך את בניכם ובנותיכם
 בחנוך טוב, ותרוו מהם נחת, בראותכם אותם
 הולכים בדרך התורה והיראה, מתנהגים בדרך ארץ
 גדול, מקימים מצוות, שומרים שבת, אוכלים כשר,
 איזו נחת היא לראות שהילדים אינם מסתובבים
 עם סמים, השם ישמר, או עם כל מיני פסלת
 האמות, רחמנא לצלן, כפי שקורה היום, שהאב
 והאם מורטים שערות ראשם, בראותם את ילדיהם
 מדרדרים יום יום, ומסתובבים בחברה שלילית,
 ואין יודעים היכן הם, חולף שבוע, חדש, שנה
 ואפלו שנים ואין יודעים איפה נעלמו?! וההורים
 בוכים ומבכים יומם וליילה היכן הבן או בת?! וכל
 זה מחמת שההורים פגמו במצוה של "כבוד אב
 ואם". על-כן שובו בתשובה על פגם זה, אם
 ברצונכם באמת חנוך טוב לילדיכם, אם רצונכם
 עתה נחת מילדיכם; כי כפה צערותם את

הורִיכֶם?! כִּמָּה דְמָעוֹת הוֹצֵאתֶם מֵהֶם?! אֲשֶׁר
 בְּעֵטֶינָן אַתֶּם סוֹבְלִים עִתָּה מִיְלֻדֵיכֶם. וַחֲכַמֵּינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֵינַי מְכִילָתָא יִתְרוֹ כ): בְּכָל מְקוֹם
 הַקְּדִים כְּבוֹד אָב לְאִם, וּבְמְקוֹם אֶחָד כְּתוּב: "אִישׁ
 אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ" — הַקְּדִים אֶת הָאִם, אֲלֵא מִגִּיד
 שְׁשִׁנְיָהֶם שְׁקוּלִים, שְׁנִיָּהֶם חֲשׂוּבִים — הֵן הָאָב וְהֵן
 הָאִם; עַל-כֵּן תְּדוּנוּ אוֹתָם לְכַף זְכוּת, אִם הֵם
 רְגֻזָּנִים וְהִפּוּ אֶתְכֶם — תִּמְחַלּוּ לָהֶם, סוּף כָּל סוּף
 עָבְרוּ בַחַיִּים מִצָּבִים קָשִׁים, אֲזִי עֲזְרוּ לָהֶם, סִיעוּ
 בְּיָדָם, וּבְזְכוּת זֶה תִּזְכּוּ שְׁיִלְדֵיכֶם יִהְיוּ מְחַנְכִּים
 בְּחִנוּךְ מְצֻלַח מְאֹד, כִּי יִרְאוּ מִכֶּם דְּגָמָא חַיּוּבִית
 תִּיָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְווּ מֵהֶם רַב נַחַת וְאֲשֶׁר.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

תְּפִלָּה נֹרְאָה עַל כְּבוֹד אָב וָאֵם

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, שֶׁתּוֹצִיאוּנוּ לְקַיָּים בְּשָׁלוֹמוֹת מִצְוֹת
כְּבוֹד אָב וָאֵם, וְנִמְסַר אֶת נַפְשֵׁנוּ לְכַבֵּדָם
וְלִיקְרָם וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנָם, אֲשֶׁר כָּל רָגַע וְרָגַע
שָׁאֲנָחָנוּ מִצִּיתִים אוֹתָם, אָנוּ מְקַיָּיִם מִצְוֹת
עֲשֵׂה. וְלִכֵּן עֲזֹר לָנוּ לְהַשְׁלִים אֶת נַפְשֵׁנוּ
בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה
שְׂיֵאִיר בָּנוּ אוֹר שְׂכִינַת עֲזֶךָ, וְנִזְכָּה לְהַרְגִישׁ
תְּמִיד אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתֶיךָ. כִּי כִּד אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: בְּזִמְן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת
אָבִיו וְאֵת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ-הוּא
מֵעֵלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוּ דְרָתֵי בֵּינֵיהֶם
וּכְבוֹדָנִי. וְלִכֵּן עַל־יְדֵי מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וָאֵם
מִמְשִׁיכִים אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתִבְרַךְ עֲלֵינוּ.

אָבִי שֶׁבְּשָׁמַיִם! כְּשֶׁאֲנַחֲנוּ שָׁמַיִם אֶל לִבְנוּ מִה
עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ, וְאִיךְ בְּלִינוּ אֶת יַמִּינוּ
וְשִׁנּוֹתֵינוּ, וּפְגַמְנוּ בְּפָנֶיךָ כְּבוֹד אָב וְאֵם, נוֹפֵל
עָלֵינוּ פֶּחַד וְיִרְאָה, כִּי לֹא בְּחַנּוּם אֲנַחֲנוּ
סוֹבְלִים סָבֵל גְּדוֹל מִיִּלְדֵינוּ, כִּי גַם אָנוּ זְלוּזִים
יָמִים וְשָׁנִים בְּהוֹרֵינוּ, וְכַמָּה וְכַמָּה צַעֲרֵנוּ
אוֹתָם, וְגִרְמָנוּ לָהֶם צַעַר וְעִגְמוֹת נַפְשׁ. אוֹי
לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ! מִי יִתֵּן רֵאשֵׁנוּ דִּמְעָה עַל מַר
נַפְשֵׁנוּ עַל פָּנֶיךָ חָטְאֵינוּ הַמְרִבִּים שֶׁפָּגַמְנוּ
בְּפָנֶיךָ כְּבוֹד אָב וְאֵם, וְגִרְמָנוּ לָהֶם צַעַר
וְעִגְמוֹת נַפְשׁ, עַד שֶׁגִּרְמָנוּ לָהֶם שִׁיזוּפוֹ וְיִזְוִלוּ
דִּמְעוֹת בְּעֵטְיֵינוּ. אוֹי לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ, אוֹי
לְנַפְשֵׁנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ בְּחָטָא נוֹרָא כְּזֶה שֶׁל זְלוּזֵי
הוֹרִים. וְעַכְשָׁו אָנוּ סוֹבְלִים מִיִּלְדֵינוּ סָבֵל
נוֹרָא, עַד שֶׁמָּרִים לָנוּ הַחַיִּים, מֵרַב מְרִירוֹת
שֶׁהֵם מְמַרְרִים אֶת חַיֵּינוּ. וְקָשָׁה כַּחַסְפָּל,
לְסָבֵל כָּל הַסָּבֵל הַנוֹרָא הַזֶּה, אוֹי מִה הִיָּה לָנוּ!
כַּמָּה פְּעָמִים הִתְחַצְּפְנוּ נְגִיד אֲבָא וְאֲמָא, כַּמָּה

פְּעָמִים הִגְבַּהֲנוּ קוֹלָנוּ עֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר זָהוּ עוֹן
 מֵר וְחִמּוֹר מְאֹד מְאֹד. אוֹי, אוֹי, אוֹי, אוֹי
 נוֹכַח לְתַקֵּן זֹאת?!

אָבִי שְׂבַשְׂמִים! מִחַל לָנוּ וְכִפֵּר לָנוּ וּסְלַח לָנוּ
 עַל פְּגָם כְּבוֹד אָב וָאֵם, כִּי בְּוֹדָאֵי לֹא
 עָשִׂינוּ זֹאת מִדַּעַת, אֲלֵא מֵרַב קִטְנוֹת
 וְטִפְשׁוֹת דַּעַתְנוּ, כִּי לֹא יָדַעְנוּ לְהַעֲרִיד מֵהֶם
 אָבָא וָאֵמָא, וּבְוֹדָאֵי לֹא רָצִינוּ לְצַעַר אוֹתָם,
 אֲלֵא הֵיינוּ קִטְנֵי הַדַּעַת וְהַשִּׁכְלָה, וְעַכְשָׁיו
 שָׂרְחַמְתָּ עָלֵינוּ, וְזָכִינוּ בְּעֶצְמָנוּ לְהִיּוֹת אָבָא
 וָאֵמָא, אָנוּ מִתְחִילִים לְהַעֲרִיד אֶת מַעֲלַת
 כְּבוֹד אָב וָאֵם. וְלִכֵּן רַבּוּנוּ שָׁל עוֹלָם, אָבִי
 שְׂבַשְׂמִים, רְאֵה שְׂנֹזְפָה לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר
 פָּגַמְנוּ בְּכְבוֹד אָב וָאֵם, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן זֹאת
 בְּחַיִּים חַיּוֹתֵנוּ, בְּעוֹרְנוּ בְּכַחְנוּ, עַד אֲשֶׁר לֹא
 יִחְשְׁבוּ לָנוּ יְמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ, כִּדִּי שְׁלֹא נִקְבַּל
 עֲנֵשׁ מֵר מִיְלֻדֵינוּ, רַחֲמָנָא לְאַלּוֹן, מִדָּה פְּנִינָא
 מִדָּה.

אָנָא, יְהוָה אֱלֹהִים, חוּם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וַעֲשֵׂה
מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה, שְׂנוּזְכָּה לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר
פָּגַמְנוּ בְּכַבּוֹד אָב וָאִם, בְּאִפְּן שָׁגַם יְלָדֵינוּ
יִכְבְּדוּ אֹתָנוּ, וְלֹא יִזְלְזְלוּ וַיִּצְעְרוּ אֹתָנוּ, וְאִם
שָׂאֲנוּ יוֹדְעִים שְׂמֵגִיעַ לָנוּ כָּל צַעַר וְעִגְמַת
נַפְשׁ שָׂאֲנוּ סוֹבְלִים מִיְלָדֵינוּ, כִּי זִלְזְלָנוּ
בְּכַבּוֹד אָב וָאִם, עִם כָּל זֹאת אַתָּה אָב
הַרְחַמֵּן, וְחַפֵּץ חֶסֶד וּמְרַבֵּה לְהִיטִיב, חוּם
וְרַחֵם עָלֵינוּ וּתְקַבֵּל אֶת חַרְטוּתֵינוּ וְאֶת
תְּשׁוּבָתֵנוּ, שָׂאֲנוּ מֵתְחַרְטִים וְשׁוֹבִים בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה עַל פְּגַם כַּבּוֹד אָב וָאִם, וּתְזַכְּנוּ לִילָדִים
טוֹבִים, לִילָדִים קְדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים, לִילָדִים
בְּעֲלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת, הַמְּכַבְּדִים הַזּוֹרִים,
וְעוֹשִׂים אֶת רְצוֹנְךָ, וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֶת
שְׂכִינַת עֲזֶךָ אֶל זֶה הָעוֹלָם, וּלְהַתְעַנֵּג בְּנַעַם זִיו
שְׂכִינַת עֲזֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סְלֵה!

הספר הקדוש הזה

נדפס לטובת נשמת בעל מחבר
של הספר הזה מאור עינינו,
חיות נפשינו, עטרת ראשינו, כבוד

קדושת מרן הגה"ק רבי

אליעזר שלמה

בן רבי

מנחם זאב

זצוקללה"ה

נלב"ע י"ז שבט תשע"ה

ת.נ.צ.ג.ה.

Great News!

All Mohorosh's books
now available online

For quick search just enter
"Mohorosh" on Amazon.com
and your there.

Happy ordering!

Fast shipping directly from Amazon!

כבוד ה' איראיו וקבירתו להודיעם זה שמו מאד לו

וכסוף מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיים וברוחניים
אשרי מי שיאמנם בק"י יום

תקון נרא ונפלא מאד מאד
להלל ליות החטאים
והוא פנים הברית, רחמייה יצ"ו

תִּיקוֹן הַפְּלָאִי

יסדו, תקנו, גלו וצנח הפרסמו לבל ישראל
רבעו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבינו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הבא לדפוס על-ידי
הסד"י ברסלב
ע"ה"ק ירושלים תכב"א

תקון הכללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ הקמה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז * מכתם לדוד שמרני אל ביהסיתי בך:
 ב אמרת ליהנה אדני אתה טובתי בלעליך:
 ג לקדושים אשר בארץ הקמה ואדירי כל חפצי
 ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל אסיף
 נספיהם מדם ובל אשא את שמותם על שפתי:
 ה יהנה מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
 ו חבלים נפלוי לי בנעמים אה נחלת שפרה עלי:
 ז אברך את יהנה אשר ישעני אה לילות יסרוני
 כליותי: ח שויתי יהנה לנגדי תמיד פי מימיני
 בל אמוט: ט לכן א שמה לפי ויגל פבודי אה
 בשרי ישכן לבסח: י כי לא תעזב נפשי לשאול
 לא תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
 תיים שבע שמהות את פניך נעמות בימינך
 נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרֵי נִשְׁוִי פִשַׁע פָּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרֵי אָדָם לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי פְלוֹ עֲצָמֵי פִשְׁאָנִתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבֵּד עָלַי יָדָךְ נִהַפְּךָ
 לְשִׂדֵי בַחַרְבְּנֵי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדֶה עָלַי פִּשְׁעֵי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עֵוֹן חֲטָאתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהִי לַעֲת מַעַל רַק לִשְׁטוֹן מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹוֵי לֹא יַגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תַּעֲרַנִּי
 רַנִּי פִלַט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁפִּילְךָ | וְאֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלַּךְ אִישַׁעָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוֹם כְּפָרֶד אִין הַבַּיִן בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכַאֲוִבִים לְרִשָּׁע וְהַפּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 עַד־יָקִים וְהִרְגִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא * לְמַנְעֵחַ מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֶהוּ
 וַיִּחַיְהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֶהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבּוֹן:
 ד יְהוָה | יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דְּוֵי כָּל־מִשְׁכְּבוֹ חֲסִכְתָּ
 בְּחַלְוֵי: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאתִי לָךְ: ו אֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאֵבֶד שְׁמוֹ: ז וְאִם־נָא לְרֵאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבִּץ אֶזְנוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵּר: ה יִחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי | יִחַשְׁבוּ רָעָה לִּי: ו דְּבַר־בְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יֹסִיף לְקוֹם: ז גַּם־אִישׁ
 שְׁלֹמִי | אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אֹכֵל לְחֶמֶי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ח וְאַתָּה יְהוָה הַגִּנִּי וְהַקִּימְנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לְחֶם:
 י בְּזֹאת יִדְעָתִי כִּי־תַפְעֶת בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אִינִי
 עָלַי: יא וְאִנִּי בְּתַמִּי תַמְכֶּנֶת בִּי וְתַעֲיִבְנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יב בְּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהַעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעֵחַ מִשְׁפִּיל לִבְנֵי־קָרֵחַ: א פֶּאִיל תַּעֲרֹג
 עַל־אֶפְסֵיקֵי־מָיִם בֶּן־נַפְשֵׁי תַעֲרֹג אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חֵי מְתֵי אַבּוּא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלִּי דְמַעְתִּי לְחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה פֶּאֶמֶר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אִיָּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶדֶךְ
 אֲדָדָם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹרָה הַמּוֹן
 הוֹנֵג: ו מַה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשֵׁי וְתַחֲמִי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוֹדְנוּ יִשׁוּעוֹת פְּגִיזוֹ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מַעְעֵר: ח תְּהוֹם־אֵל־תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנֻרִיד כָּל־מִשְׁבְּרִיד וְגִלְיָד עָלַי עֲבְרוּ:
 ט יוֹמָם | יֵצוּהָ יְהוָה | חֲסָדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי
 תַּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲזַמְּרָה | לְאֵל סִלְעֵי לְמָה

שִׁכַּחְתִּי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהִי בְּלִחְזִי אֹיִבִי: * בְּרַצַּח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוּנִי עֲזָרְתִּי בְּאֶמְרָם אֵלֵי כָּל־הַיּוֹם
 אֵימָה אֱלֹהֵיךָ: * מַה־תִּשְׁתַּוַּחֲתִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הַזִּחְלִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אֲוֹדְנִי יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדָוִד מִכַּתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: * הַעֲיִלְנִי
 מֵאֲיִבֵי | אֱלֹהֵי טַמְתִּי קוֹמְטִי תִשְׁנֹבְנִי: * הַעֲיִלְנִי
 מִפְּעָלֵי אֲנִי וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: * כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֵינִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 הַטָּאתִי יְהוּה: * כִּי־עוֹן יִרְעוּן וַיִּכְוֹנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאֲתִי וּרְאָה: * וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן
 כָּל־בְּגָדֵי אֲנִי סָלָה: * יִשְׁנֹבוּ לְעָרֵב יַחֲמוּ כַּפְלָב
 וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: * הִנֵּה | יִפְיֵעוּן בְּפִיָּהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשַׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: * וְאַתָּה יְהוּה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: * עוֹז אֱלֹהִי אֲשַׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: * אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: * אֶל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁפַּחוּ עָמִי
 הַנִּיעַמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּנְנוּ אֲדֹנָי: * תִּפְאֵת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּפְחֵשׁ יִסְפְּרוּ: * כִּלְהַ בְּחִמָּה כִּלְהַ וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיֵּשְׁבוּ לְעָרֵב יְהוּמוּ כַּפְּלָב וַיִּסּוּבּוּבוּ עִיר: טז הַמָּה
 זַיְעוֹן לְאֹכַל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיְלִינּוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר אֶדָּךְ וְאֶרְגֵּן לְבִקְרַת חֲסֵדְךָ כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגֵּב לִי
 וּמָנוּס בַּיּוֹם עַרְלִי: יח עֲזֵי אֱלֹהִיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מִשְׁגֵּבֵי אֱלֹהֵי חֲסֵדִי:

עז * לְמַנְעֵחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאִסְרָה מִזְמוֹר: ב קוּלִי *
 אֱלֹ-אֱלֹהִים וְאֶעְעָקָה קוּלִי אֱלֹ-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֱלִי: ג בַּיּוֹם עָרְתִי אֲדַנִּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאֲנָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטְפֵּן רוּחִי סִלְה: ה אֲחִזֶּת
 שְׁמֵרוֹת עֵינַי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקְדָּם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נִגְיַנְתִּי בְּלִילָה
 עַם-לִבְבִי אֲשִׁיחָה וַיִּתְפַּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנִּי וְלֹא-יִסְרֵף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֶפֶס לִנְעֵחַ
 חֲסֵדוֹ נָמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קִפְצִן בְּאֵף רַחֲמֵי סִלְה: יא וְאֲמַר תְּלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעַלְלֵי-יְהוָה כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקְדָּם פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּה וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכֶךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כַּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְּלֵא הוֹדַעְתָּ בַעֲמִים
 אֶדָּךְ: טז גְּאֻלְתָּ בְּזֵרוּעַ עַמְּךָ בְּנִי-יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סִלְה:
 יז רָאוּךְ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךְ מַיִם יַחֲלוּ אֵף יֶרְגְּזוּ

(* באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ח"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מַיִם | עֲבוֹת קוֹל נָתַנוּ שְׁחָקִים
 אֶף־חֲצִצְיִתָּהּ יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעְמָהּ | בַּגְּלִגְלֵי הָאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבְלֵל רִגְזָהּ וּתְרַעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בַּיָּם בְּרַפָּהּ
 וּשְׁבִילָהּ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נָדְעוּ:
 כֹּא נְחִיתָ כַּעֲזָן עֲמָהּ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

א * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מַעֲזָן אֶתָּה
 הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּמָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וּתְהוֹלִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיהָ כַּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָהּ: ^ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יֵהִיוּ בַּבֶּקֶר
 כְּחֹצֵיר יַחֲלֶף: ^ו בַּבֶּקֶר יַעֲיִץ וְחֹלֶף לְעָרֵב יְמוּלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ^ז כִּי־כָלֵינוּ בְּאֶפֶד וּבְחֻמָּתָהּ נִבְהַלְנוּ:
 ח שֶׁתָּה עֹנֵתֵינוּ לְנִגְדָהּ עַל־מְנוּ לְמֵאוֹר פְּנֵיהָ: ^ט כִּי
 כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרָתָהּ כָּלֵינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הַגֵּה:
 י יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׁבָעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבָם עָמַל וְאֹזֵן כִּי־נָז חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יִודַע עֹז אֶפֶד וּכְיֹר־אֶתָּה עַבְרָתָהּ: ^{יב} לְמִנּוֹת
 יְמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנִבְא לְבַב חֻכְמָה: ^{יג} שׁוֹבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנַּחֵם עַל־עַבְדֶּיהָ: ^{יד} שִׁפְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסִדָּהּ וּגְרִיגָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: ^{טו} שִׁמְחָנוּ
 כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: ^{טז} יִרְאֵה אֵל־
 עַבְדֶּיךָ פְּעֻלָּהּ וְחֻדְרָהּ עַל־בְּנֵיהֶם: ^{יז} וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ פּוֹנְנָהוּ:

קה * הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: ב שירו-לו זמרו-לו שיחו בכל-
נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו ישמח לב |
מבקשי יהוה: ד דרשו יהוה ועזו בקשו פניו
תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר-עשה מפתיו
ומשפטי-פיו: ו זרע אברהם עבדו בני יעקב
בחייו: ז הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ
משפטי: ח זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף
דור: ט אשר פרת את-אברהם ושבועתו לישחק:
י ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם:
יא לאמר לך אתן את-ארץ-כנען חבל נחלתכם:
יב בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה:
יג ויתהלכו מגוי אל-גוי מממלכה אל-עם אחר:
יד לא-הניח אדם לעשקם ויזכה עליהם מלכים:
טו אל-תגעו במשיחי ולגביאי אל-תרגעו:
טז ויקרא רעב על-הארץ כל-מטה-להם שבר:
יז שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף: יח ענו
בכבל רגלו ברזל באה נפשו: יט עד-עת
בא-דברו אמרת יהוה צרפתהו: כ שלח מלך
ויחירהו משל עמים ויפתההו: כא שמו אדון
לביתו ומשל בכל-קנינו: כב לאסר שריו בנפשו

וְזָכְנִיו יִתְפֹּס׃ כג וַיֵּבֵא יִשְׂרָאֵל מַעֲרִים וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרְצֵי-חָם׃ כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מֵאֵד וַיַּעֲמָהוּ
 מַעֲרִיו׃ כה הַפֶּה לִפְסֵי לִשְׁנָא עֲמוֹ לְהַתְנַפֵּל בַּעֲבָדָיו׃
 כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אַחֲרָיו אֲשֶׁר בְּחֶרֶב-בּוֹ׃ כז שָׁמוּ
 בָם דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם׃ כח שָׁלַח
 הַשֶּׁף וַיִּהְיֶה שֶׁף וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ׃ כט הַפֶּה אֶת-
 מִימֵיהֶם לְדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם׃ ל שָׂרֵץ אֲרָעָם
 אֶפְרָדָעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם׃ לא אָמַר וַיֵּבֵא עֲרֵב
 כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם׃ לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם כְּרוֹד אֵשׁ
 לְהַבּוֹת בְּאֲרָעָם׃ לג וַיֵּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנֹתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
 גְּבוּלָם׃ לד אָמַר וַיֵּבֵא אֲרָבָה וַיִּלֶּק וַיֵּאֵן מִסָּפֵר׃
 לה וַיֵּאֱבֹל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָעָם וַיֵּאֱבֹל פְּרִי אֲדָמָתָם׃
 לו וַיֵּךְ כָּל-כְּבוֹד בְּאֲרָעָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם׃
 לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַיֵּאֵן בַּשִּׁבְטָיו כּוֹשֵׁל׃
 לח שָׁמַח מַעֲרִים בַּעֲצָתָם כִּי-נִפְלַח שַׁחֲדָם עֲלֵיהֶם׃
 לט פָּרַשׁ עֵינָיו לְמִסְדָּה וְאֵשׁ לְהָאִיר לְיִלְהָה׃ מ שָׁאֵל
 וַיֵּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁפִיעֵם׃ מא פָּתַח עוֹר
 וַיִּזְבּוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נֹהֵר׃ מב כִּי-זָכַר אֶת-
 דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אֲבֹרָתָם עֲבָדָיו׃ מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
 בַּשִּׁשִּׁין בְּרָגָה אֶת-בְּחִירָיו׃ מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָעוֹת
 גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִרְשׁוּ׃ מה בַּעֲבוּר אֵל יִשְׁמְרוּ
 חֲקָיו וּתְוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּנָהּ׃

קלז * על־נְהַרֹת | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־כְּכִינוּ
 בְּזַכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 כְּנֹרֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבָרֵי־שִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: ד אִיךָ נָשִׁיר
 אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: ה אִם־אֲשַׁכַּח
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנִי | לְחִפִּי
 אִם־לֹא אֲזַכְּרֵכִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׁמַחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אָדָם אֶת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹם פֹּה:
 ח בַּת־בְּבַל הַשְּׁדוּדָה אֲשֶׁר־י שִׁיִּשְׁלַם־לָךְ אֶת־
 גְּמוּלָךְ שְׁגַמְלֹת לָנוּ: ט אֲשֶׁר־י שִׁיאֲחֹז וְנִפְּץ אֶת־
 עַלְלִיךָ אֶל־הַסַּלַע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקִדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקְיעַ
 עִזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וְכִנּוֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנָּב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּעֲלֻצֵי־שְׁמַע הַלְלוּהוּ בְּעֲלֻצֵי תְרוּעָה:
 ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון לשועת ישראל בשׁוֹב יְהוָה שְׁבוּת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל:
 וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיִּפְּלְטֵם וַיִּפְּלְטֵם
 מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בּוֹ: